

Asia: TEM/1348/03.01.01/2018

Työaikasäätelyä selvittävän työryhmän mietintö – vuosilomalaki

Yleiset huomiot

Yleisluontoiset huomiot

Muutos on vuosilomaoikeuden toteutumisen ja EU-tuomioistuimen ratkaisujen vuoksi välttämätön.

Vuosilomalain, erityisesti 11 §:n, tulkinta koetaan joillain työpaikoilla vaikeaksi. Sinänsä uusi lisäpäivän käsite on eritystilanteisiin liittyvänä yksinkertainen ja työpaikoillakin tulkittavissa. Kokonaisuutena vuosilomalaki kuitenkin monimutkaistuu.

Esityksen vaikutusarviointiin liittyvät huomiot

Säännösten noudattamista valvottaisiin esityksen mukaisesti lähinnä osana tavanomaista vuosilomapalkkalaskelman ja vuosilomakirjanpidon tarkastamista. Esitysluonnoksen arviota siitä, että laista ei aiheutuisi merkittäviä vaikutuksia työsuojeluviranomaisten tehtäviin, voidaan siis pitää oikean suuntaisena. Lisäpäiviä koskevat säännökset lisännevät kuitenkin kysymyksiä puhelinneuvonnan 0295 016 620 työsuhdeneuvonnassa ja sähköpostineuvonnassa.

Työsuhdeasioissa on tyypillistä, että työsuojeluvalvonnalla työntekijän oikeutta ei välttämättä saada toteutumaan. Myös lisäpäivien tai korvausten antamatta jättämisen korjaaminen jäisi lopulta pelkästään riita-asiana osapuolten neuvottelujen ja oikeustoimien varaan. Tämä on järkevä viranomaisen toimivaltuuksien rajaus, mutta se on hyvä myös tiedostaa.

- Lisäpäivien antamisen tai niiltä suoritettavien korvausten laiminlyöntitapauksissa valvonnassa voitaisiin antaa vuosilomalain 7 a §:n ja työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain (44/2006, jäljempänä valvontalaki) 13.1 §:n nojalla toimintaohje. Toimintaohje on kuitenkin käytettävissä vain töissä, joihin sovelletaan pelkästään vuosilomalain lisäpäiväsäännöksiä. Lisäksi toimintaohje voitaisiin antaa yleissitovuuskentässä viittauksella noudattaa yleissitovaa työehtosopimusta, jos sellaisessa on määräyksiä vähintään lain

tasoisista lisäpäivistä. Normaalisitovan työehtosopimuksen piirissä työskentelevien osalta vastaavaa toimintaohjetta ei voisi antaa.

- Lisäpäivätietojen sisällyttämisestä vuosilomapalkkalaskelmaan ja vuosilomakirjanpitoon voi laiminlyöntitapauksissa ilmeisesti käyttää tehokkaampaa valvontakeinoa ja antaa valvontalain 13 §:n 3 momentin mukaisen kehotuksen ja edetä siitä hallinnollisiin pakkokeinoihin (valvontalain 15 §).
- Esityksessä olisi ehkä syytä selkeyttää vuosilorikkomuksen soveltamismahdollisuutta lisäpäivätapauksiin. Siitä ei ole ainakaan suoraan luettavissa, että vuosilomalain 38 §:n rangaistussäännöksen 1 momentin 1 kohta tulisi sovellettavaksi lisäpäiviin.

Pykäläkohtaiset huomiot

7 a § Oikeus vuosilomaa täydentäviin lisäpäiviin sairaudesta tai lääkinnällisestä kuntoutuksesta johtuvan poissaolon ajalta

-

26 § Työkyvyttömyyden vuoksi siirretyn vuosiloman ajankohta

-

28 § Vuosilomapalkkalaskelma

-

29 § Vuosilomakirjanpito

-

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Voimaantulon osalta lakimuutos olisi hyvä saada voimaan suunnitellusti heti ensi vuoden alusta, jotta seuraavaan 1.4.2019 alkavaan lomanmääräytymisvuoteen jäisi riittävän pitkä aika.

Muut huomiot

Esitystä koskevat muut huomiot

-

Leppikangas Ritva
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto